

Vážení a milí kolegové,

byla jsem oslovena časopisem *Klinická onkologie*, abych napsala pár slov při příležitosti mého zvolení předsedkyní výboru České onkologické společnosti (ČOS) Jana Evangelisty Purkyně.

Ve výboru ČOS jsem pracovala i v minulém čtyřletém období. Myslím, že práce výboru společnosti v těchto čtyřech letech a i v obdobích předchozích byla velmi plodná a úspěšná, že naše ČOS patřila k nejaknějším a nejproduktivnějším odborným společnostem. Zasloužila si uznání a respekt ostatních odborných společností. Proto bych ráda nejprve poděkovala všem členům předchozích výborů za jejich aktivity, práci i odvahu prosazovat mnohdy velmi složité problémy, které doprovázejí práci lékařů a konkrétně onkologů.

Oboru onkologie a tehdy spíše radioterapie jsem se začala věnovat hned po promoci v roce 1981. V očích kolegů jsme byli malým, bezvýznamným oborem s nevelkou šancí pomoci pacientům s maligním onemocněním. Historicky byl obor takovou „Popelkou“ mezi slovnými chirurgickými či interními obory. V současné době je jedním z těch, které se nejdynamičtěji rozvíjejí. Je úžasné sledovat, jak rostou vědecké poznatky v onkologii klinické i radiační, jak přibývá léčebných možností a s tím nabývá obor respektu a prestiže.

V letošním roce byl také zvolen nový výbor Společnosti radiační onkologie, biologie a fyziky (SROBF). Vztahy dobré spolupráce a koordinace mezi naší společností a SROBF mají mnohaletou tradici. Máme stejné cíle i cesty, které k nim vedou, a přála bych si, aby naše vztahy byly nadále korektní, pracovní a výsledkem byl vědecký růst oborů ke spokojenosti pacientů. Samozřejmě si velice vážím spolupráce i s dalšími odbornými společnostmi a věřím ve vstřícný, vzájemně plodný a pro pacienty s malignitami prospěšný dialog.

Za jednoznačně pozitivní pro vývoj oboru považuji prosazení existence Komplexních onkologických center (KOC), která jsou a budou pravidelně auditovaná a kde je soustředěna vysoce specializovaná diagnosticko terapeutická péče o pacienty se zhoubnými nádory

v rámci působení multidisciplinárních týmů. Týmová spolupráce je nezbytná nejen v rámci KOC, ale i mezi jednotlivými centry. Dále je velmi žádoucí prohlubovat spolupráci s regionálními onkology, bez kterých si péči o onkologicky nemocné nelze představit. Společné indikační semináře, společná péče o nemocné v různých fázích jejich nemoci má samozřejmě pozitivní dopad na léčebné výsledky, umožní podání nákladné léčby většímu počtu nemocných a přispěje ke vzájemné edukaci lékařů. Otázka delegování aplikace nákladných léků doposud soustředěných pouze do KOC je otázkou dalšího jednání s plátcí péče a základem je důsledné financování nákladné péče přímo za pacientem.

Ráda bych realizovala užší kontakt výboru ČOS s vedoucími lékaři jednotlivých KOC, především s těmi, kteří nejsou členy výboru, abychom mohli vzájemně konzultovat problémy spojené s realizací onkologické péče. Také uvítám i bližší kontakt výboru se zástupci regionálních onkologických center, kde se jistě objevují specifické problémy a která mohou přinést závažné podněty k diskusi a řešení.

Jsem zastáncem koncentrace péče o nemocné se vzácným onemocněním jen v omezeném konkrétním počtu KOC, aby diagnosticko terapeutický proces byl cílený a aby byl prováděn týmem odborníků, který má s konkrétní diagnózou zkušenosti (GIST, sarkomy měkkých tkání, osteosarkomy, neuroendokrinní nádory, nádory dětského věku v dospělosti apod.).

Další nutností v budoucnosti je, aby protinádorová farmakoterapie probíhala zcela jednoznačně pouze na pracovištích klinické a radiační onkologie. Aplikace na jiných pracovištích je nežádoucí, léčba je natolik náročná a doprovázená velmi specifickými nežádoucími účinky, že musí být v rukou odborníků pouze těchto oborů.

Budu podporovat kontinuitu a využití databází Národního onkologického registru (NOR) České republiky. Považuji za základní zakotvit a stabilizovat financování sběru dat pro NOR.

Je nedůstojné, aby tento národní poklad, který má mezinárodní uznání a prestiž, žil z pouhých vynucených milodarů.

Nesmírně si vážím a nadále chci podporovat spolupráci výboru ČOS s Institutem biostatistiky a analýz Masarykovy univerzity v Brně. Výsledky jimi prováděných analýz, které zajišťují zpětnou kontrolu péče o onkologické pacienty a zároveň nám poskytují informace o incidenci a prevalenci onkologických diagnóz, jsou unikátním zdrojem pro vědeckou práci publikovanou v mezinárodních periodikách a na kongresech se zahraniční účastí. Tato data jsou chloubou pro ČOS a Českou republiku.

Zároveň nám přináší podklady pro komunikaci s plátcí péče, jsou zdrojem upřesnění nákladů na poskytovanou léčbu i pro managementy nemocnic. Jsou zdrojem pro mladé kolegy pro realizaci doktorandských studií, publikací a habilitace.

Velmi oceňuji fungování stránek ČOS Linkos, které jsou zdrojem informací pro odborníky i laickou veřejnost. Stále přináší cenné údaje o činnosti ČOS a jeho výboru. Samozřejmě chci dále pokračovat v této cenné činnosti.

Na pořad nyní přichází i tvorba nové podoby postgraduálního vzdělávání. Mojí představou, kterou bych po dohodě s ostatními členy výboru ráda prosazovala, je onkologický kmen trvající dva roky, společný pro klinickou a radiační onkologii a následně tři roky specializace v oboru klinická nebo radiační onkologie. Dále pak event. možnost specializace v klinické onkologii pro radiačního onkologa a opačně opět po třech letech. Přesná náplň kmene a specializace je jistě otázkou široké diskuze.

Tento model dává možnost rozvoje plnohodnotného oboru, což je zcela nezbytné pro mladé kolegy, kteří měli doposud se stávajícím nesystémovým řešením mnoho problémů.

Problémem se stává počet vědeckých konferencí, seminářů a setkání onkologů v České republice. Je jistě prestiží pracovišť realizovat odbornou akci, ale v současné době je počet za hranicemi možností naplňovat tyto akce dostatečným počtem účastníků. Nových vědeckých informací rok nepřináší tolik, aby se při konferencích neopakovaly. Je otázkou kultivace této skutečnosti a realizace menšího počtu stěžejních setkání v čele

s jednou dominantní akcí podle mezinárodního vzoru.

Velkou podporu bych ráda poskytla nekomerčním vědeckým programům a studiím.

Moje podpora patří mladým kolegům v jejich nelehké úloze vzdělávání v oboru, vědecké práci, účasti na stážích prostřednictvím speciálních grantů a programů. Realizace je otázkou diskuze a podnětů.

Co přeji výboru ČOS?

Přeji plodnou, nekonfliktní diskusi, vedoucí k realizaci kontinuity emancipovaného, respektovaného oboru

s kvalitním vzdělávacím programem, vědeckou prací a spokojenými pacienty. Dobrou spoluprací s ostatními odbornými společnostmi. Účinnou diskuzi s plátcí péče, zřizovateli i managementy nemocnic.

Vám, milí onkologové, přeji klid na práci, vstřícná vedení nemocnic, dobré léčebné výsledky a hodně zdraví a štěstí – bez toho to opravdu nejde.

*doc. MUDr. Jana Prausová, Ph.D., MBA
předsedkyně ČOS ČLS JEP
přednostka Onkologické kliniky 2. LF UK
a FN v Motole, Praha*